LOKALENVISUM

INSTRUMENT VOOR EEN KWALITEITSVOL SCOUTSLOKAAL

GROEP _____

GROEPSNUMMER _____

ADRES LOKAAL _____

_____

DIT LOKALENVISUM WERD INGEVULD VOOR DE PERIODE VAN 20__ TOT 20__

SCOUTS & GIDSEN VLAANDEREN

BESTE
GROEPSLEIDER, GROEPSLEIDSTER,

Dit is het lokalenvisum, een derde kwaliteitsinstrument van Scouts en Gidsen Vlaanderen, naast het kampvisum en het kiesvisum. Het is een tool om de lokalen op punt te stellen en ze ook zo te houden.
Aan de hand van een slimme vragenlijst krijg je als groepsleiding of lokalenverantwoordelijke een beter zicht op de knelpunten van het lokaal. Met deze papieren versie kan je het lokaal rondwandelen en je antwoorden achteraf ingeven. Maar je kan het ook direct online invullen op **scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalenvisum**.

Als groep vul je dit visum in de eerste plaats voor jezelf in. Je wil namelijk je leden een veiliger en kwaliteitsvoller lokaal geven. Met dit lokalenvisum ga je als groepsleiding het engagement aan om een goed verblijf te voorzien voor de groep. Maar het is ook een opvolginstrument voor de districtscommissaris. Een DC kan hiermee namelijk de toestand van je groepslokalen gerichter opvolgen.

Een kwaliteitsvol, veilig lokaal is trouwens een bezorgdheid van alle niveaus van Scouts en Gidsen Vlaanderen. Ook je gouwbeheerder is ermee bezig. Aan de hand van de antwoorden van alle groepen stelt een werkgroep Lokalen een nationaal actieplan op om de grootste knelpunten te verhelpen.

Scouts en gidsen spelen buiten, waar dan ook. Maar een lokaal is nog steeds een plezier om te hebben. Om materiaal in op te bergen, een kaas- en wijnavond in te organiseren, een examenvergadering te houden met massa's films, voor de maandelijkse groepsraad... Maar lokalen moeten ook onderhouden worden, hersteld waar nodig, verzekerd.

Wij wensen je alvast veel succes!

De verbondsleiding
Scouts en Gidsen Vlaanderen - beheerscommissie
www.scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalen
lokalen@scoutsengidsenvlaanderen.be

BELANG VAN DIT LOKALENVISUM

Onderzoek toont aan dat een scoutsgroep die over goede lokalen beschikt meer leden én meer leiding heeft. Je hebt dus alle belang bij goede scoutslokalen en Scouts en Gidsen Vlaanderen wil je daarbij ondersteunen. Dankzij de meetvragen op pagina 12 in dit visum krijg je een actieplan op maat van je groep.

Aangezien elk scoutslokaal over een minimum aan veiligheid moet beschikken, zal dit actieplan uitgaan van een minimumnorm en je de hint geven om daar eerst mee aan de slag te gaan. Als groepsleiding kan je het best inschatten wat een haalbare timing is voor de acties die nodig zijn. Via de doordrukbladen in het midden van dit visum gaat je groep een engagement aan om de acties in de praktijk te brengen.

Maak een realistische timing en zorg dat je van je lokaal snel een verantwoord, veilig oord kan maken dat voldoet aan de minimumnormen. Want de districtscommissaris gaat nog eens door je engagement, en je hebt er zijn handtekening voor nodig. Zonder die handtekening kan je als betrokken groepsleiding of lokaalverantwoordelijke problemen ondervinden bij verzekeringskwesties of ongevallen.

Als er in jouw gemeente of stad meerdere scouts- en gidsengroepen zijn, dan kan je ook beslissen om de resultaten van die groepen te bundelen. Op die manier kan je steeds terugkerende pijnpunten zichtbaar maken en daarvoor extra ondersteuning vragen aan je gemeente- of stadsbestuur.

Het jeugdbewegingsonderzoek (2010) stelde een verband vast tussen groepen die te kampen hebben met een gebrek aan ruimte en een tekort aan leiding. In het onderzoek kwam naar voor dat onzekerheid over het behoud van speelterreinen, een slechte bouwfysische staat en het gebrek aan een schriftelijke overeenkomst voor de lokalen negatief gerelateerd is aan de grootte van de groepen. Het onderzoek concludeert dat 'zonder deze relaties strikt causaal te willen interpreteren, er toch een cascade lijkt te bestaan waarbij infrastructurele problemen en geringe rekrutering van leden en leiding samenhangen'.

Door de staat van het lokaal in te geven, kunnen we je een gepersonaliseerd actieplan bezorgen.

HOE WERKT DIT LOKALENVISUM ?

- Na de inleidende pagina's vind je de meetvragen. Daarmee kan je als groepsleiding de toestand van het lokaal nagaan. Als je groep een lokaalverantwoordelijke heeft, of als een vzw zich bezighoudt met het lokaal, dan spreek je het best af om samen de vragen te beantwoorden.
- De meetvragen zijn opgedeeld in rubrieken met een tiental vragen. Je kan op de meeste vragen alleen JA of NEE antwoorden. Sommige vragen zijn gewoon NIET VAN TOEPASSING.
- Bevinden de lokalen zich op verschillende adressen, dan vul je meerdere vragenlijsten in.
- Met dit meetinstrument ga je rond in het lokaal en vul je alles op een correcte manier in. Daarna vul je het ook digitaal in, via www.scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalenvisum, waarna er een actieplan uitrolt. Je kan ook meteen digitaal werken, maar soms is papier nog altijd gemakkelijker.

- Online krijg je een actieplan op maat. Met dat actieplan kan je dan aan de slag gaan om je lokaal te verbeteren. Het is al meteen opgedeeld in prioriteiten. Meer uitleg daarover vind je na de vragenlijst.
- Het actieplan is opgesteld rond minimumnormen voor een scoutslokaal. Die normen zijn opgesteld aan de hand van de wettelijke normen, aangevuld met regels van Scouts en Gidsen Vlaanderen. Zodra die minimumnormen in orde zijn, kan je naar een goed uitgerust scoutslokaal toewerken.

- Samen met je DC zet je de acties op een tijdslijn. Het actieplan en de goedkeuring worden genoteerd op de doordrukbladeren in het midden van het visum. Daarna volgt er ook een goedkeuring van de DC.
- Vanaf dat moment start jullie tijd om het actieplan uit te voeren.

JE ROL ALS GROEPSLEIDING, LOKAALVERANTWOORDELIJKE, DISTRICTSCOMMISSARIS

Groepsleiding (GRL)

Als groepsleiding bekleed je een centrale positie. Je weet alles, je bent de coördinator van je eigen groep. Je legt en onderhoudt de nodige contacten. Je informeert de districtscommissaris. Je pleegt eventueel overleg met de lokaalverantwoordelijke. Indien noodzakelijk, zoek je contact met de eigenaar, de jeugddienst of de gemeente. Je hebt een overzicht van hoe het zit met het lokaal.

Je vult samen met de lokaalverantwoordelijke de vragenlijst in. Die vragenlijst stelt je in staat om een duidelijk beeld te krijgen van de toestand van het lokaal. Waar liggen de knelpunten en waar is het lokaal goed in orde? Zoals je zal merken op de tijdslijn, vul je de vragenlijst in tijdens het eerste werkjaar na je verkiezing.
Je ondertekent het engagement in naam van je groep op de doordrukbladen in het midden van dit visum.

Lokaalverantwoordelijke (LOK)

Het is aan te raden dat je als groep met een lokaalverantwoordelijke werkt. Je kan iemand van de groepsleiding die taak geven, maar evengoed de verantwoordelijkheid delegeren naar iemand van de leidingsploeg. Of je kan een externe vragen, zoals jouw vzw of de vzw die eigenaar is van het lokaal. Zorg er daarbij wel voor dat de groepsraad mee kan beslissen over de lokalen. De groepsraad kan onmogelijk over het inhoudelijke waken zonder daarbij oog te hebben voor de materiële aspecten. Het lokalenvisum helpt je daarom een overzicht te houden op de verschillende aspecten van het lokalenbeleid. Natuurlijk kan je een ploegje oprichten met zowel leden van de groepsraad als externen.

Districtscommissaris (DC)

Als districtscommissaris heb je drie taken:

1. Een traject in gang steken: je begeleidt groepsleiding bij het opstellen van een actieplan dat de groep binnen de geplande termijn kan uitvoeren. Het sleutelmoment ligt bij het persoonlijk gesprek tijdens de ondertekening van het lokalenvisum. Daarna begeleid je de groep bij het uitvoeren van hun actieplan. Dat doe je door het thema 'lokalen' op de districtsraden van november en februari op de agenda te zetten. Zo kunnen groepen met elkaar ervaringen uitwisselen. Waarom niet ook eens de lokaalverantwoordelijken uitnodigen?
2. Een inhoudelijke opdracht: niet iedereen heeft evenveel kennis van lokalen en lokalenbeheer. Als DC heb je heel wat brochures en informatie die je kan uitlenen aan de groep die het nodig heeft. Daarnaast begeleid je de nieuwe groepsleiding in het vinden van de juiste contacten om de nodige werken uit te voeren.
3. Als DC is het de bedoeling dat je controlerend optreedt. Ondersteun de groepen in hun proces naar een beter lokaal: ga na of de groep een erkenning heeft aangevraagd bij Toerisme Vlaanderen, evalueer na een jaar of de groep de minimumnorm heeft behaald,...

Waarom ken je de functie LOK in de groepsadministratie toe?

Met een **lokaalverantwoordelijke** vergroot je de kans dat alles in goede banen zal lopen in het lokaal. Iemand gevonden die de functie ter harte wil nemen? Vraag de verantwoordelijke groepsadministratie dan om hem of haar de **functie LOK** (lokaalverantwoordelijke) **toe te kennen**. Op die manier krijgt hij of zij alle **nuttige informatie** in verband met lokalen rechtstreeks in zijn mailbox.

DE TIJDSLIJN

Het lokalenvisum is een hulpmiddel voor nieuwe groepsleiding om een overzicht te krijgen van de toestand van het lokaal. Daarom koppelen we het invullen van dit visum aan de verkiezing van nieuwe groepsleiding.

Wanneer gebeurt wat?

maart april mei juni juli aug. sept. okt. nov. dec. jan. feb.

Van **maart** tot **mei** wordt de nieuwe groepsleiding verkozen.

Van **mei** tot **september** is er een overdrachtsperiode voorzien voor nieuwe groepsleiding. Alles wat je als groepsleiding moet weten, zal je doorgegeven worden door de oude groepsleiding. Zo krijg je de lokalenmap, brochures, een overzicht met alle data van de regelmatige controles,...

Tijdens de districtsraad van **november** krijg je als nieuwe groepsleiding een lokalenvisum van de districtscommissaris.

Van **december** tot **februari** heb je tijd om met de lokalenverantwoordelijke het lokalenvisum in te vullen. Dat kan zowel op papier als direct digitaal via scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalenvisum. Daarna bekijk je samen het actieplan en stel je deadlines. Meer informatie daarover vind je verder in dit lokalenvisum.

Op de districtsraad van **februari** komt het thema lokalen nog eens aan bod. Samen met de districts-commissaris wordt het actieplan overlopen en ondertekend. Met de andere groepsleiding worden de lopende actieplannen opgevolgd.

De lokalenmap is een handig instrument voor alle lokaalverantwoordelijken. Hierin kan je allerhande waardevolle papieren bewaren, gerelateerd aan de jeugdwerkinfrastructuur. Door het grote verloop van leiding raakten vroeger nogal wat papieren verloren (bouwvergunning, overeenkomst, elektriciteitskeuringsattest ...), vandaar de lokalenmap. Hoe beter je de map aanvult en opvolgt, hoe beter je zicht op de situatie van het lokaal. Dat komt een degelijk beheer ervan alleen maar ten goede.

EEN MINIMUM VOOR EEN SCOUTSLOKAAL?

Leden verdienen een veilige plek om te spelen. De builen en blutsen komen wel vanzelf door het spel van scouting. Is het dan niet vreemd dat elk lokaal zich een scoutslokaal kan noemen, enkel omdat er geregeld scoutsactiviteiten doorgaan?

Scouts en Gidsen Vlaanderen vindt dat elk scoutslokaal een minimum aan veiligheid en comfort moet bieden wanneer een groep het als zijn uitvalsbasis gebruikt. Veiligheid is namelijk kwaliteit in scouting.

De minimumnormen spreken eigenlijk voor zich: het zijn wettelijke verplichtingen, waar een lokaal sowieso aan moet voldoen, of het zijn zaken waar jij met gezond verstand ook zou aan denken. En hé, jouw groep krijgt natuurlijk hulp om tot een kwaliteitsvol lokaal te komen!

Alvast enkele vragen beantwoord:

> **Hoe weten we of het lokaal voldoet?** Tijdens een rondgang doorheen het lokaal beantwoord je de vragen uit dit visum. Als je de antwoorden ingeeft op www.scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalenvisum, krijg je een actieplan op maat om de minimumnorm te halen. Dat actieplan geeft de prioriteiten weer en schat direct de kosten in.

> **Moet ons lokaal écht voldoen aan die minimumnormen?** Het zijn vaak wettelijke verplichtingen, dus je kan er niet onderuit. Trouwens, een scoutslokaal is pas verzekerd als je het onderhoudt als een goede huisvader. Het actieplan zal jouw groep helpen om je lokaal op punt te stellen.

> **Uit het actieplan blijkt dat ons lokaal voldoet aan de minimumnormen. Hier stopt het voor ons?** Neen! Jouw leden verdienen meer dan een lokaal dat enkel voldoet aan het absolute minimum. Jouw persoonlijk actieplan toont hoe je een kwaliteitsvol scoutslokaal kan krijgen.

> **Vreemd, de gemeente legt ons nog andere bijkomende normen op. Kan dat?** Een gemeente kan strengere normen opleggen. De burgemeester *(lees: de brandweer)* kan die steeds opleggen via een gemeentelijk reglement.

> **We staan niet in voor het onderhoud van het lokaal, dus dat actieplan heeft geen waarde?** Ook al sta je niet zelf in voor het lokaal, toch moet je de staat van het lokaal kennen. Met het actieplan dat je krijgt, kan je naar de eigenaar stappen die instaat voor het onderhoud (gemeente, parochie, vzw,...).

Help!

Ons lokaal voldoet niet aan de minimumnorm!

Nadat je online de staat van het lokaal hebt ingegeven, krijg je een plan met acties om het lokaal te laten voldoen aan de norm.

Hoe sneller je lokaal in orde is, hoe beter! Je hebt alleszins **een jaar de tijd** om je lokaal te laten voldoen aan de minimumnormen.

> Kijk rond voor hulp in je netwerk: ouders van leden, oud-leiding, groepen uit je district,...

> Zie je het niet meer zitten? Overleg dan met je districtscommissaris om het project (terug) op de rails te zetten. Hij kan je in contact brengen met andere groepen, eens rondhoren in de gouw, navraag doen bij lokalen@scoutsengidsenvlaanderen.be,...

Volgens het jeugdbewegingsonderzoek uit 2010 vinden relatief veel groepen dat hun lokaal niet brandveilig is (12,3%) en dat de elektriciteit niet degelijk en veilig is (14,8%).

VRAGENLIJST

1. GEEN ENKEL LOKAAL IS HETZELFDE

Omdat geen twee scoutslokalen hetzelfde zijn, maar we wel werken met één lokalenvisum, starten we bij het begin.

Wie zorgt voor het groot onderhoud van het lokaal? Vink aan (meerdere opties mogelijk) en vul de exacte naam van de verantwoordelijke in:

- ☐ Eigenaar van het lokaal
- ☐ Vzw verbonden aan de groep
- ☐ Een lid van de groepsraad
- ☐ Oud-leiding
- ☐ Groepsleiding
- ☐ Ouder(raad)
- ☐ Niemand
- ☐ Andere: *(vul in)* _____

- Worden de lokalen verhuurd? JA / NEE
- Worden de lokalen meer dan 60 dagen per jaar verhuurd? JA / NEE
  Indien het antwoord op deze vraag ja is, vul je de vragenlijst in tot en met deel zeven, brandveiligheid.

- Zijn er concrete plannen om binnen twee jaar grote verbouwingen of nieuwbouw te starten? JA / NEE
  Indien het antwoord op deze vraag ja is, vul je de vragenlijst in tot en met deel zeven, brandveiligheid.

- Werkt de gemeente of de stad met een eigen systeem om de staat van het lokaal te beoordelen? JA / NEE
  Indien het antwoord op deze vraag ja is vul je de vragenlijst in tot en met deel zeven, brandveiligheid.

Ongeveer een derde (32,2%) van de groepen verhuurt zijn lokalen wel eens aan anderen (als weekendplaats of kampplaats), wat hen jaarlijks gemiddeld € 2.726 oplevert.

Bron: Jeugdbewegingsonderzoek 2010.

1. AANTAL LOKALEN

Een scouts- en gidsengroep kan beschikken over lokalen op verschillende adressen. Vul voor elk lokaal op een ander adres een nieuw lokalenvisum in. Op die manier kan je actieplannen uitwerken op maat van het gebouw.

- Noteer hier het adres van het lokaal waarvoor je dit lokalenvisum invult:

  _____

  _____

  _____

- Vul hier de kadastrale gegevens in van het lokaal op bovenstaand adres:

  Perceelsnummer: _____

  Kadastrale legger: _____

  Kadastrale afdeling: _____

  De kadastrale gegevens bestaan uit de kadastrale afdeling, de kadastrale legger en het perceelnummer. Deze informatie is terug te vinden in het contract, de belastingsdienst of bij het kadaster.

- Over hoeveel en welke lokalen beschikt de groep?

  Wij kunnen gebruik maken van _____ *(aantal)* materiaalkot(en) waarvan

  _____ in exclusief gebruik

  _____ in medegebruik

  Wij kunnen gebruik maken _____ *(aantal)* leidingsloka(a)l(en) waarvan

  _____ in exclusief gebruik

  _____ in medegebruik

  Wij kunnen gebruik maken _____ *(aantal)* activiteitenruimte(s) waarvan

  _____ in exclusief gebruik

  _____ in medegebruik

  Voor deze vraag mag je alle lokalen tellen waarover de groep beschikt, eventueel ook lokalen op andere adressen. Met exclusief gebruik bedoelen we dat het lokaal enkel beschikbaar is voor de leden en leiding van de groep. Met medegebruik bedoelen we dat het lokaal, of delen van het lokaal, gedeeld worden met derden (een andere groep, jeugdbeweging of ander initiatief).

Volgens het jeugdbewegingsonderzoek van 2010 beschikken bijna alle groepen (95%) over een materiaalruimte. Ongeveer drie vierde van de groepen heeft een afzonderlijk leidingslokaal (74,2%). 58% van de groepen kan gebruikmaken van een grote zaal.

3. EIGENAAR EN CONTRACT

Scouts- en gidsengroepen gebruiken vaak lokalen die in eigendom zijn van anderen. Voor meer zekerheid over het behoud van het lokaal, is het goed om de eigenaar te kennen en een contract te hebben voor het gebruik van het lokaal of de grond. Groepen in lokalen van kerkelijke eigenaars kregen in 2012 de brochure Jeugdlokalen en de kerk via de districtscommissaris. Die brochure focust op hoe je als jeugdvereniging goede contacten onderhoudt met eigenaars. Voor meer informatie over contracten neem je het best een kijkje in de brochure Jeugdlokalen & Overeenkomsten op jeugdlokalen.be.

Wie is de eigenaar van **het lokaal**? Vink aan (meerdere opties mogelijk) en vul de exacte naam van de eigenaar in:

- ☐ parochiale of dekenale vzw: _____
- ☐ vzw van het bisdom: _____
- ☐ kerkfabriek: _____
- ☐ vzw verbonden aan de groep: _____

  e-mailadres: _____
- ☐ gemeente: _____
- ☐ orde, congregatie, klooster of abdij: _____
- ☐ inrichtende macht of schoolbestuur van een school: _____
- ☐ andere: _____
- ☐ geen idee

Uit het jeugdbewegingsonderzoek (2010) bleek dat heel wat groepen (6,9%) beweren dat ze hun lokalen zelf bezitten als feitelijke vereniging, wat juridisch gezien echter onmogelijk is. Bij 13,8% van de groepen zijn de lokalen in handen van een vzw verbonden aan de groep of van een groep als vzw, en bij 31% is het lokaal in handen van de parochie. Bij de meeste groepen (37,9%) wordt het lokaal beheerd door de gemeente.

Wie is eigenaar van **de grond** waar het lokaal op staat?
Vink aan (meerdere opties mogelijk) en vul de exacte naam van de eigenaar in:

- ☐ parochiale of dekenale vzw: _____
- ☐ vzw van het bisdom: _____
- ☐ kerkfabriek: _____
- ☐ vzw verbonden aan de groep: _____

  e-mailadres: _____
- ☐ gemeente: _____
- ☐ orde, congregatie, klooster of abdij: _____
- ☐ inrichtende macht of schoolbestuur van een school: _____
- ☐ andere: _____
- ☐ geen idee

Welk type overeenkomst werd afgesloten voor het gebruik van **het lokaal**? *Vink aan*

- ☐ bruikleen
- ☐ huurovereenkomst
- ☐ erfpacht
- ☐ recht van opstal
- ☐ (jeugd)concessie
- ☐ vzw verbonden aan de groep is eigenaar, dus geen overeenkomst nodig
- ☐ andere
- ☐ geen
- ☐ geen idee

Welk type overeenkomst werd afgesloten voor het gebruik van **de grond**? *Vink aan*

- ☐ bruikleen
- ☐ huurovereenkomst
- ☐ erfpacht
- ☐ recht van opstal
- ☐ (jeugd)concessie
- ☐ vzw verbonden aan de groep is eigenaar, dus geen overeenkomst nodig
- ☐ andere
- ☐ geen
- ☐ geen idee

- Loopt de overeenkomst af binnen de drie jaar? JA / NEE

Uit het jeugdbewegingsonderzoek (2010) blijkt dat ongeveer twee op drie groepen een schriftelijke overeenkomst heeft. Dat contract biedt de meeste bescherming en zekerheid. Problematischer is de mondelinge overeenkomst, die door 12,8% van de groepen werd afgesloten. Het grootste risico wordt echter gedragen door de 7% groepen zonder overeenkomst.

4. RUIMTELIJKE ORDENING

Ruimtelijke ordening is zeer complex. Een scoutslokaal mag in een woongebied, dagrecreatie, verblijfsrecreatie of een gebied voor openbaar nut liggen. Voor meer informatie over ruimtelijke ordening kan je terecht op jeugdlokalen.be en in de brochure 'Ruimtelijke ordening en jeugdverblijven'. Hoewel het over jeugdverblijven gaat, is de theorie ook van toepassing op jeugdlokalen.

Staat het lokaal in een van de volgende correcte zones: woongebied, dagrecreatie, verblijfsrecreatie, gebied voor openbaar nut?

- ☐ ja
- ☐ nee
- ☐ ik weet het niet

Is er een bouwvergunning afgeleverd in overeenstemming met het bestaande gebouw?

- ☐ ja
- ☐ nee
- ☐ ik weet het niet

5. CONSTRUCTIE

De constructie is de draagkracht van het lokaal. Het is belangrijk dat die goed onderhouden is en niet lijdt onder schade.

- Kan er water binnensijpelen? JA / NEE
- Zijn er vochtplekken op één of meerdere muren? JA / NEE
- Zijn er scheuren in één of meerdere muren? JA / NEE
- Is het lokaal winddicht? JA / NEE
- Is de houtconstructie beschadigd? JA / NEE / NVT
- Hangen er constructieve stukken los (stukken van het plafond, vloeren die veren) JA / NEE

6. REGELMATIGE CONTROLE

Neem voor dit onderdeel je lokalenmap erbij. Daarin bewaar je alle documenten in verband met het lokaal en vind je een logboek brandveiligheid terug om regelmatige controles overzichtelijk te noteren.

- Werden de schoorstenen, kokers voor afzuigkappen en rookafvoerkanalen ten laatste twee jaar geleden gekuist? JA / NEE / NVT
- Werden de centrale verwarming en de verwarmingstoestellen op hout, pellets of steenkool het voorbije jaar gecontroleerd en onderhouden door een erkend specialist? JA / NEE / NVT
- Werden de centrale verwarming en de verwarmingstoestellen op mazout of stookolie het voorbije jaar gecontroleerd en onderhouden door een erkend specialist? JA / NEE / NVT
- Werden de centrale verwarming en de verwarmingstoestellen op aardgas, propaan of butaan het voorbije twee jaar gecontroleerd en onderhouden door een erkend specialist? JA / NEE / NVT
- Is de stookolietank gekeurd? JA / NEE / NVT
- Werd de elektrische installatie in de voorbije vijf jaar gecontroleerd? JA / NEE
- Werden er sinds de keuring nog belangrijke wijzigingen aangebracht aan de elektrische installatie? JA / NEE
  Stopcontacten toegevoegd, elektriciteit verlegd, andere werken?

7. BRANDVEILIGHEID

Niemand wil een brand in het lokaal. Daarom reserveren we een hele rubriek voor brandveiligheid.
Zowel de infrastructuur zelf als de manier waarop je met brandveiligheid omgaat, wordt onder de loep genomen. Meer informatie nodig? Neem dan de brochure Jeugdlokalen & brandveiligheid door. Die werd in 2010 naar elke scouts- en gidsengroep opgestuurd en kan je inkijken op jeugdlokalen.be.

Gasflessen mag je niet in een lokaal opslaan. Flessengas daalt en zal aan de grond blijven hangen. Als flessengas ontsnapt in het lokaal, kan een kleine vonk het hele lokaal in lichterlaaie zetten. Gasflessen moeten dus buiten bewaard worden: goed geventileerd, afgeschermd van de zon en met een slot afgesloten voor leden of passanten.

- Zijn de vervaldata van de gastoevoerslangen overschreden?
  Bekijk alle gastoevoerslangen in het lokaal (keuken, materiaalkot,...).
  Van zodra één vervallen is, vul dan JA in JA / NEE
- Staan de gasflessen op een verluchtbare, overdekte en afgesloten plaats buiten het lokaal? JA / NEE
- Hangen er stickers 'verboden te roken' aan elke ingang van het lokaal? JA / NEE
- Worden alle producten met brandgevaarlijke eigenschappen bewaard op een afgesloten plek die enkel toegankelijk is voor de leiding?
  Deze producten herken je aan het icoontje met een vlam. JA / NEE

- Zijn er twee vluchtroutes per activiteitenruimte? JA / NEE
- Is de vluchtroute aangeduid door middel van pictogrammen? JA / NEE
- Is de vluchtroute permanent en vlot toegankelijk? JA / NEE
- Gaan alle deuren van de vluchtroute open in vluchtzin (naar buiten open)? JA / NEE
- Is er aan elke nooduitgang *(een uitgang op het einde van de vluchtroute die buiten uitkomt)* een paniekbaar? JA / NEE
- Hangt er boven elke deur van de vluchtroute veiligheidsverlichting? JA / NEE

- Staat de verbrandingsketel van de verwarming in een aparte stookplaats, in een afgesloten ruimte? JA / NEE
- Ligt er ander materiaal, dan de stookinstallatie, in de stookplaats? JA / NEE
- Heeft de stookplaats een brandweerstand van een half uur? JA / NEE
  Brandweerstand duidt op de mate waarin constructie-elementen in staat zijn om hun functie gedurende een brand te bewaren. Een stenen muur rond de verbrandingsketel zal tijdens een brand langer zijn functie kunnen vervullen dan een houten muur.
  Er zijn ook speciale branddeuren, die hebben het logo 'Rf' in de deur gegraveerd.
- Is de stookplaats verlucht met bijvoorbeeld ventilatieroosters? JA / NEE

- Is de hoofdschakelaar elektriciteit herkenbaar? JA /NEE
- Is de hoofdschakelaar elektriciteit vlot bereikbaar? JA / NEE
- Weet alle leiding de hoofdschakelaar elektriciteit staan? JA / NEE
- Is de hoofdgasafsluiter herkenbaar? JA / NEE
- Is de hoofdgasafsluiter vlot bereikbaar? JA / NEE
- Weet alle leiding de hoofdgasafsluiter staan? JA / NEE
- Is de hoofdwaterkraan herkenbaar? JA / NEE
- Is de hoofdwaterkraan vlot bereikbaar? JA / NEE
- Weet alle leiding de hoofdwaterkraan staan? JA / NEE
- Is er geweten waar de hoofdafsluiter van de aardgasleiding ligt? JA / NEE
  Deze ligt normaal aan de straat en is aangeduid met een geel plakkaat.

- Is er per 150 m² én per bouwlaag minstens 1 ABC-brandblusser van 6 kg aanwezig? JA / NEE
  Op het etiket van de brandblusser is het type brandblusser aangeduid.
- Hoeveel brandblussers zijn er in totaal in het lokaal?
  _____ *aantal invullen*
- Zijn alle brandblussers het voorbije jaar gekeurd? JA / NEE
- Zijn de brandblussers op een vaste plaats bevestigd tegen de muur? JA / NEE
- Zijn de brandblussers zichtbaar en bereikbaar? JA / NEE
- Zijn de brandbestrijdingsmiddelen aangeduid met een pictogram? JA / NEE
- Is het brandveiligheidsattest van de lokale brandweer maximum 5 jaar geleden uitgeschreven? JA / NEE
- Hangt er een rookmelder in elk lokaal waar geslapen wordt? JA / NEE

Als je op één van de vragen op pagina 12 JA antwoordde, mag je meteen verder naar scoutsengidsenvlaanderen.be/lokenvisum en moet je de verdere rubrieken NIET invullen.

8. SANITAIR

Een goede sanitaire voorziening is een must voor elk scoutslokaal. De leden hebben een minimum aan sanitaire voorzieningen nodig in het belang van het comfort.

- Zijn er voldoende overdekte, van elkaar afgescheiden, verluchtbare, verlichte toiletten? JA / NEE
  De basisvoorziening voor elk scoutslokaal is één toilet.
  Vanaf 70 leden is het aangeraden om drie toiletten te hebben.
  Vanaf 100 leden is vier toiletten het minimum. Twee urinoirs kunnen één toilet vervangen.
  Als de scoutsgroep bestaat uit 85 leden heeft het lokaal dus minimum drie toiletten nodig.
- Is er een kraantje met stromend water in het toilet? JA / NEE
- Hebben alle toiletten een spaarknop? JA / NEE
- Zijn er minstens twee wastafels voorzien in de sanitaire ruimte? JA / NEE
- Is er een waterkraantje op elk verdiep? JA / NEE
- Is er een buitenkraantje aanwezig? JA / NEE
- Is het buitenkraantje afsluitbaar tijdens de winter? JA / NEE / NVT
- Zijn alle waterleidingen bestand tegen vrieskou? JA / NEE
- Is het kraantje waar regenwater uitkomt aangeduid met een bordje 'niet drinkbaar'? JA / NEE / NVT
- Is de ligging van de septische put, het afvoerstelsel of de rioleringriolering gekend? JA / NEE

Naar aanleiding van het jeugdbewegings-onderzoek blijkt dat 57,4% van de toiletten goed functioneert en hygiënisch is.

9. VERWARMING

Voor het comfort van de activiteiten is het aangewezen een minimum aan gemakkelijk bedienbare en veilige verwarming te hebben.

- Kunnen alle activiteitenruimtes binnen het uur opgewarmd worden tot 15-20°C? JA / NEE
- Staan er losse verwarmingstoestellen in het lokaal?
  bv. elektrische vuren die niet aan de muur bevestigd zijn, warmteblazers, terrasverwarming JA / NEE
- Kan alle leiding de verwarming gemakkelijk aan en uit zetten? JA / NEE
- Is het dak geïsoleerd? JA / NEE
- Zijn alle ramen voorzien van dubbele beglazing? JA / NEE
- In het geval van gasverwarming per lokaal: is er verluchting in het lokaal? JA / NEE / NVT
- In geval van centrale gasverwarming: is de gasinstallatie gekeurd? JA / NEE / NVT

10. ELEKTRICITEIT EN VERLICHTING

We gebruiken overal elektriciteit, maar we moeten daar ook het nodige onderhoud in steken. Een verouderde en niet onderhouden elektrische installatie is een bron van gevaar: elektrocutie, kortsluiting en brand.

- Is er in elk lokaal een vast licht voorzien (licht dat aangesloten is op het elektriciteitsnet en vast bevestigd is aan het plafond of de muur)? JA / NEE
- Weet alle leiding de zekeringkast staan? JA / NEE
- Ligt er een zaklamp bij de zekeringskast? JA / NEE

11. VERDIEPING

Onderstaande vragen zijn enkel voor lokalen met meer dan 1 verdiep. Indien het lokaal alleen uit een gelijkvloers bestaat, vul dan telkens 'niet van toepassing' in.

- Heeft de trap een stevige leuning? JA / NEE / NVT
  Een goede leuning wiebelt niet, hangt stevig vast, je kan er op steunen.
- Is de trap minstens 0,8 meter breed? JA / NEE / NVT
- Sluiten de ramen goed? JA / NEE / NVT
- Is het dakterras voorzien van een leuning? JA / NEE / NVT

12. KEUKEN

Onderstaande vragen zijn enkel voor lokalen met een keuken. Indien er geen keuken is, vul dan telkens 'niet van toepassing' in.

- Worden er gasbekkens gebruikt die niet vast gemonteerd zijn? JA / NEE / NVT
- Is er een dampkap voorzien boven het kookvuur? JA / NEE / NVT
- Is de gastoevoer voor de kookelementen in de keuken afsluitbaar? JA / NEE / NVT
- Is er een kraantje met stromend water in de keuken? JA / NEE / NVT
- Is er een kraantje met warm stromend water in de keuken? JA / NEE / NVT

- Is het aanrecht afwasbaar? JA / NEE / NVT
- Is er een spoelbak aanwezig in de keuken JA / NEE / NVT
- Hangt er een branddeken in de keuken? JA / NEE / NVT
- Is er een CO^2-blusser in de keuken? JA / NEE / NVT
- Zijn er voorzorgsmaatregelen genomen zodat jonge leden niet tot bij warmtebronnen *(kookvuur, oven, frietketel, enzovoort)* kunnen komen? JA / NEE / NVT
- Is er een koelkast in de keuken? JA / NEE / NVT
- Is er verluchting voorzien in de keuken? JA / NEE / NVT

13. INBRAAKPREVENTIE

Bij inbraakpreventie geldt de regel 'beter voorkomen dan genezen'.
Op de website van jeugdlokalen.be vind je tips om inbraken te voorkomen.

- Is er de voorbije drie jaar ingebroken of vandalisme geweest? JA / NEE

14. BEREIKBAARHEID

Een scoutslokaal moet goed bereikbaar zijn. Zowel voor leden als voor hulpdiensten.

- Is het gebouw toegankelijk voor de hulpdiensten (bereikbaar via een verharde weg van minstens 4 meter breed)? JA / NEE

Volgens het jeugdbewegingsonderzoek uit 2010 is 30,3 % van de lokalen niet genoeg beveiligd tegen inbraak en vandalisme.

15. HYGIENE

Een scouts- en gidsenlokaal moet geen steriele omgeving worden, maar toch is het belangrijk om oog te hebben voor een basis aan hygiëne. Hiervoor moet je enkele voorzorgsmaatregelen treffen.

- Is de plaats gemarkeerd waar jullie EHBO opbergen? JA / NEE
- Is er ongedierte zoals muizen, ratten, mieren, kakkerlakken,... aanwezig in het lokaal? JA / NEE
- Is er een afsluitbare verzamelplaats voor volle vuilniszakken? JA / NEE
  Bv. een container, tuinhuis, enzovoort

Vuilnisbakken en -zakken bewaar je niet in het lokaal, maar buiten. Zorg ook dat ze zich op een ruime afstand van het lokaal bevinden. Als daar brand uitbreekt, slaat die niet meteen over naar je gebouw. Ook rommel, zoals oude zetels en dergelijke, zet je het best niet tegen de gevel.

VAN INGEVULDE VRAGENLIJST TOT ACTIEPLAN

Als je alle rubrieken overlopen hebt, is het moment aangebroken om de informatie in het online systeem in te vullen.

www.scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalenvisum

Als je dat gedaan hebt, zal er een actieplan uitrollen. Dat plan is een lijst met acties waarbij vermeld wordt waarom de actie noodzakelijk is, hoe je het kan aanpakken en wat de geschatte kostprijs is. De volgorde van de acties bepaalt ook de prioriteit: de acties die bovenaan staan moet je het dringendst aanpakken, de actie die onderaan staat kan het langst wachten. Die prioritering is gebaseerd op het principe dat veiligheid primeert. Je zal dus eerst moeten zorgen voor een positief keuringsattest van de elektriciteit voordat je investeert in een extra toilet.

Het actieplan neem je daarna mee naar het gesprek met de districtscommissaris. Samen kunnen jullie de pijnpunten overlopen en de sterktes in de verf zetten. Bepaal ook samen de termijn waarbinnen je elke actie zal volbrengen. Daarvoor kan je gebruik maken van de suggesties in het actieplan. **Opgelet! Voor het behalen van de minimumnorm heb je maximum een jaar tijd!**

Pas wanneer zowel groepsleiding als districtscommissaris tevreden zijn met de termijn, wordt het engagement ondertekend op de doordrukbladen in het midden. Vanaf dat moment start jullie tijd om het actieplan uit te voeren.

MEER INFO?

Voor meer informatie kan je steeds terecht bij je districtscommissaris.
Je kan ook contact opnemen met het nationaal secretariaat door te mailen naar lokalen@scoutsengidsenvlaanderen.be of te telefoneren naar het nationaal secretariaat op 03 231 16 20. Op de website scoutsengidsenvlaanderen.be/lokalen vind je al een hele hoop informatie.

Dé website met informatie over het bouwen, verbouwen en beheren van jeugdlokalen is jeugdlokalen.be. Je vindt er ook info over materiaalgebruik, duurzaam bouwen, brandveiligheid, geluidsoverlast en jeugdbeleidsplannen. Die website wordt onderhouden door verschillende jeugdwerkorganisaties, waaronder Scouts en Gidsen Vlaanderen. Het collectief biedt ook brochures en vormingen aan.
Een overzicht ervan vind je op jeugdlokalen.be. Je kan alle brochures online inkijken, kopen in Hopper winkel of ontlenen bij je districtscommissaris.
Vind je de pagina facebook.com/jeugdlokalen leuk, dan krijg je op die manier ook recent nieuws.

COLOFON

Het lokalenvisum werd geschreven door:
Lies van der Wouden
Pieter Nuytinck
Rik Honoré
Reinhard Schrevens
Piet Termont
Werkgroep lokalen

Eindredactie: Eveline Reusens
Opmaak: Red Spot
Fotografie: Mats van Mieghem, Jeroen Broeckx, Joris Bulckens, Floor Bruggeman, Tim De Weerdt

V.U.: Christophe Lambrechts,
Scouts en Gidsen Vlaanderen vzw
Lange Kievitstraat 74
2018 Antwerpen

www. scoutsengidsenvlaanderen.be

GEFIKST DOOR: SCOUTS & GIDSEN!
MEE MAKEN?
STRUCTUREN@SCOUTSENGIDSENVLAANDEREN.BE

Met steun van de Vlaamse overheid

SCOUTS & GIDSEN VLAANDEREN